

משטרת ישראל
אגף חקירות ומודיעין

-בלמ"ס-

נוהל זה הינו נוסח חלקי שהותר לעיון על פי חוק חופש המידע

			נוהלי אח"מ
מספר: 300.01.092	תת-פרק: כללי	פרק: חקירות	
שם נוהל: טיפול במכונות מזל			תאריך פרסום: 24/04/2023
			תאריך תחילה: 24/04/2023
			תאריך ביטול:
			נוסח: 2

1. כללי

- א. נוהל זה נועד להתוות את אופן הטיפול המשטרתי במכונות משחק המשמשות להימורים אסורים. קיימים שלושה סוגים של מכונות מזל: מכונות מכאניות, מכונות אלקטרוניות ומכונות ממוחשבות.
- ב. הטיפול במכונות מזל ממוחשבות עונות על הגדרת "מחשב" הקבועה בחוק המחשבים התשנ"ה – 1995 ואלו יטופלו ע"פ הקבוע בנוהל אח"מ מס' 300.08.035 "תפיסה וחיפוש במחשב".
- ג. ההנחיות שיפורטו להלן תלויות בראש ובראשונה בסוג המכונה נשוא הפשיטה, שכן כפי שיפורט בהמשך אופן הטיפול תלוי בקביעה באיזה סוג מכונה מדובר, וההנחיות משתנות נוכח הפונקציות השונות של כל מכונה ומכונה, והשימושים האפשריים האחרים שעשויים להיות לה מלבד להימורים.

2. הבסיס החוקי ונהלים רלוונטיים

- א. סימן י"ב לפרק ח' בחוק העונשין התשל"ז – 1977 מסדיר את האכיפה הפלילית הנוגעת למשחקים אסורים הגרלות והימורים.
- ב. חוק המחשבים, התשנ"ה – 1995 מגדיר בסעיף 1 "מחשב" כ"מכשיר הפועל באמצעות תוכנה לביצוע עיבוד אריתמטי או לוגי של נתונים וציודו ההיקפי, לרבות מערכת מחשבים אך למעט מחשב עזר".
- ג. סעיף 23א לפקודת סדר הדין הפלילי, התשכ"ט – 1969 קובע את סמכות החיפוש במחשבים, וקובע כי חדירה לחומר מחשב תיעשה על ידי בעל תפקיד המיומן לביצוע פעולה זו. סעיף 32(ב) לפקודה זו מסדיר את סמכות תפיסת מחשבים המצויים בשימוש של מוסד באופן שנדרש צו בית

משפט, ואם ניתן במעמד צד אחד – תוגבל התפיסה למשך 48 שעות בלבד. הארכת תוקף הצו אפשרית רק לאחר שמיעת הצד שכנגד.

ד. נוהל אח"מ מס' 300.08.035 "תפיסה וחיפוש במחשב" – מתווה את אופן הטיפול בחומרי מחשב.

3. הגדרות

- הסוגים העיקריים של מכונות המשמשות להימורים אסורים הם אלו:
- א. **מכונות מזל מכאניות** – דוגמת רולטות, עקרון פעולתן מכאני לחלוטין, ואינו כולל רכיבים אלקטרוניים, ועל כן אינם בגדר מחשב, והנחיה זו אינה מתייחסת אליהן.
- ב. **מכונות מזל אלקטרוניות** – דוגמת מכונות פירות סלוט משין, פוקר, טילים, בינגו, קנו ומכונות הלוששות כסות חיצונית של "מחשב", אולם למעשה כל ייעודן לשמש מכונות להימורים ולא מותקנת בהן תוכנות נוספות, והן אינן משמשות לכל שימוש חוקי אחר מלבד ההימורים. המדובר גם במארז חיצוני של "מחשב" שלתוכו מותקן כרטיס בקרה אלקטרוני המתוכנת באופן שהשימוש היחידי במכשיר הוא להימורים, שכן זוהי התוכנה הבלעדית הצרובה בכרטיס האלקטרוני.
- ג. **מחשבי PC רגילים המשמשים להימורים** – קיימות מספר אפשרויות להימורים באמצעות מחשבים רגילים, הפועלים במקרים רבים במקומות המכונים "קפה אינטרנט". הימורים מסוג זה כוללים בין היתר: רשת מחשבים פנימית לוקאלית, המופעלת מתוך מקום מסוים כגון: קפה אינטרנט, סניפים מקומיים של בתי קזינו וירטואליים גדולים, רשת של מקומות "קפה אינטרנט" המחברים כולם לשרת מרכזי אחד, שאינו שרת מקומי ועוד.

4. שלבי עבודה

לאור האמור לעיל, להלן ההנחיות באשר לאופן הטיפול המשטרתי בסוגי מכונות ההימורים השונות -

א. מכונות מזל אלקטרוניות

- טרם ביצוע פשיטה במועדוני הימורים, תתאם היחידה את השתתפותו של נאמן מכונות משחק של אח"מ (הסמכת מומחה - ראה **נספח א'**) בפשיטה לשם מתן חוות דעת באשר לזיהוי מכונות המשחק שבמועדון ומאפייני ההימורים הנערכים בהם, וכן תיעוד צילומי וכתוב של המכונות.
- ככלל, יש ליתן עדיפות לתפיסת מכונות המזל בשלמותן, על פני פירוק כרטיס הבקרה האלקטרוני והותרת גוף המכונה במועדון ההימורים. עם זאת, במקרים בהם אין אפשרות לתפוס את המכונות בשלמותן, ניתן לפרק ולתפוס רק את כרטיס הבקרה האלקטרוני.
- יובהר, כי במקרים בהם מחליטה היחידה לפרק חלק מהמכונה ולא לתפוס אותה בשלמותה, אין לבצע פעולה זו ללא נוכחותו של נאמן מכונות משחק של אח"מ בפשיטה עצמה.
- בהמשך לאמור, ניתן לתפוס את הכרטיס עצמו ולחפש בו על פי כללי החיפוש והתפיסה הרגילים הקבועים בפסד"פ, ויחולו ביחס אליו הדינים המיוחדים החלים ביחס לחיפוש ולתפיסה במחשבים (הכוללים צו חיפוש וצו חדירה למחשב) אך לא יחולו הוראות סעיף 32(ב) לפסד"פ המחייבות צו בית משפט לצורך תפיסת מחשב הנמצא בשימוש של מוסד.
- חוות הדעת באשר למהותה של המכונה, ולטיבו של המשחק האסור המתבצע באמצעותה, תינתן על ידי נאמני מכונות המשחק של אח"מ. יובהר, כי אין צורך כי חוקר מחשבים מיומן

יכתוב חוות דעת באשר למכונת מזל אלקטרונית מעין זו שכן כאמור לעיל, מכונות מסוג זה לא ייחשבו למחשבים.

6) ההיבטים הראייתיים

א) בטרם ביצוע פשיטה על מקום המשמש למשחקי מזל, תיבחן האפשרות כי היחידה החוקרת תבצע פעילות סמויה במועדון, במהלכה ייכנסו שוטרים בלבוש אזרחי למועדון וישחקו במכונות המזל הנמצאות במקום, בתום הפעילות ירשמו השוטרים דו"חות פעולה מפורטים באשר לאופן פעולת המכונות וטיב המשחקים המופעלים במועדון זה.

ב) הקפאת מצב – עם כניסה של הכוח למקום המשמש להימורים יש להקפא מצב ולא לאפשר לעובדים במקום לעשות כול פעולה היכולה לשבש חקירה, יש להרחיק כול פונקציה הנמצאת במקום מכול מערכות המחשוב שכן יש אפשרות לבעל המקום להסליק מתגים שגורמים למחיקה של הנתונים עם פשיטה של המשטרה.

ג) דוחות הפעולה יכללו התייחסות לפונקציות הרלוונטיות שמציעות מכונות המשחק אותן הפעיל השוטר בפעילות המקדימה, באופן שיבססו את הגדרת "משחק אסור" הקבועה בחוק העונשין, דהיינו, הוכחת שני יסודות עבירת ההימורים: הוכחה כי הזכייה במשחק תלויה בגורל יותר מאשר במיומנות או ביכולת, וכן – הוכחת קבלת טובת הנאה חומרית בעקבות זכייה במשחק.

ד) במהלך הפשיטה יש לגבות הודעות מפורטות מכל הנוכחים ששהו במועדון ההימורים בעת הפשיטה, ובכלל זה השחקנים המהמרים, כל הנוכחים במקום שאחראים על תפעול המכונות, גביית הכספים, השליטה וההחזקה במכונות וכיו"ב. יש לתשאל את כל הנוכחים במקום באשר לטיב ההימורים הנערכים במקום, אופן פעולת מכונות המזל שבמקום, אופן התשלום להשתתפות במשחק, אופן גביית הזכיות וההפסדים וכיו"ב. דוגמאות לשאלות אותן יש לשאול מצורפות **בנספח ב'** לנוהל זה. בכל מקרה ההחלטה ממי ייגבו הודעות ומכמה מהנוכחים במקום, נתונה בסמכותו של מפקד המבצע ו/או קצין החקירות.

ה) אם בעת הפשיטה לא נוכחים במקום שחקנים מהמרים, וככל שלא מדובר במכונות המוגדרות "מחשב" ע"פ חוק המחשבים, בהנחיית נאמן מכונות המשחק, יפעילו השוטרים שנכחו בפשיטה את המכונות שנתפסו, וירשמו דוחות פעולה מפורטים על פעולת המכונה.

ו) תיעוד וסימון – נאמן מכונות המשחק של אח"ם יקפיד על תיעוד מלא ומקסימלי של המכונות, ובכלל זה הנצחת תהליך פירוק המכונות, הכולל צילום מדויק של המכונות לפני ואחרי פירוק הכרטיס מתוכן, תיעוד כתוב, סימון המכונות וכתובת דף עבודה (ראה דוגמה **בנספח ג'** לנוהל זה):

1) יש להקפיד על סימון כל רכיב ורכיב ובכלל זה את גוף המכונה עצמה, ואת כרטיסי הבקרה האלקטרוניים שנתפסו במהלך ביצוע הפשיטה, באופן שניתן יהיה באופן ברור ובקלות לשייך את כרטיסי הבקרה האלקטרוניים לכל מועדון ומועדון בו בוצעה פשיטה.

2) בבקשות לחילוט או השמדה יתקיים דיון במעמד שני צדדים – מקום שמפעיל/הבעלים/מחזיק בפועל אתר ההימורים חתם על מסמך הסכמה להשמדה ועל וויתור

על הצורך בנוכחותו בדיון בבימ"ש, יש לצרף מסמך זה כנספח לבקשה של המשטרה למתן צו השמדה (ראה **נספח ד'** - הסכמה להשמדה).

(3) מוצג שנתפס בפשיטה יסומן בהתאם, יילקח וישמר על ידי הרשם במשרד המוצגים כראיה משפטית. במקרה של מחשב, יש לארוז את המחשב ולהובילו בזהירות המרבית.

(4) ככלל אין לסגור תיקי חקירת הימורים בעילה של נסיבות העניין בכללותן אין מתאימות להעמדה לדיון, מהטעם שמדובר בעבירת חשיפה למחולל פשיעה. חריגים לכלל זה באישור רמ"ד פשיעה דיגיטלית במטא"ר.

(7) הנזק העלול להיגרם למכונות במהלך הפשיטה

(א) את פעולות החיפוש והתפיסה במכונות, יבצע רק נאמן מכונות משחק, ובאופן כזה שיאפשר עריכת בדיקות חוזרות מטעם הסנגוריה, אם תועלה בקשה לעריכת בדיקה כזו, ועל מנת להתמודד עם טענות הגנה אפשריות, לפיהן המכונה נשוא הבדיקה לא הייתה תקינה ולא בוצעו בה הימורים.

(ב) יש להקפיד למזער ככל שניתן את הנזקים העשויים להיגרם מפעולות החיפוש והתפיסה. במקרה בו היה צורך בגרימת נזק למכונה או לחפץ אחר במועדון ההימורים על מנת לתפוס את כרטיס הבקרה האלקטרוני, יש להקפיד על תיעוד מלא ומדויק של תהליך הפירוק והתפיסה ובכלל זה גרימת הנזק. תהליך הפירוק יבוצע על ידי נאמן מכונות משחק בלבד.

ב. מחשבי PC המשמשים להימורים-

(1) בדיקה וחיפוש ראשוניים של מחשבים המשמשים להימורים, יבוצעו על ידי נאמני מכונות משחק מאח"ם, אשר הוכשרו לבדוק מחשבים אלו, לשם קביעה לאילו שימושים משמש המחשב נשוא הבדיקה.

(2) הבדיקה תכלול חיפוש במחשבים ואיתור התוכנות, המידע והשימושים האפשריים בהם על מנת ליתן חוות דעת בשאלה, האם כל המידע שהם מכילים קשור בהימורים בלבד, ואין להם כל פונקציות ושימושים לגיטימיים אחרים, או שמא יש למחשבים אלו שימושים נוספים מלבד להימורים או אגור בהם מידע שאינו נוגע להימורים.

(3) במידת האפשר, יתלווה לפשיטה חוקר מחשבים מיומן מטעם המחוז הנוגע, על מנת שניתן יהיה להמשיך בחיפוש מיידית אם הבדיקה הראשונית תעלה כי המדובר במחשב שיש לו שימושים נוספים מלבד הימורים.

(4) עם זאת יובהר, כי לצורך עריכת החיפוש הראשוני, כאמור במחשבים מסוג זה, אין צורך בהכשרה מלאה של קורס חוקר מחשב מיומן, ודי בהכשרה נקודתית מקוצרת, שתאפשר לנאמני מכונות המשחק באח"ם לקבוע אילו שימושים יש למחשב הספציפי, ולקבוע לגבי סוגים מסוימים של מחשבים כי השימוש היחידי שלהם הוא להימורים.

(5) אם יעלה בחיפוש כאמור כי הפעולות והשימושים שניתן לעשות באמצעות מחשב זה מוגבלים להימורים בלבד, ימשיך נאמן מכונות המשחק באח"ם בחיפוש שהחל בו, וחוות הדעת באשר למחשב ולטיב משחקי ההימורים המבוצעים בו, תינתן על ידי נאמן מכונות משחק של אח"ם.

6) לעומת זאת, אם במהלך החיפוש במחשב יתברר כי המחשב מכיל יותר מאשר תוכנת משחקי מזל, יופסק החיפוש, וחוקר מיומן אשר עבר הכשרה מלאה של חוקרי עבירות מחשב מיומנים הוא שימשיך בעריכת הבדיקה, ויחולו על החיפוש והתפיסה הכללים הקבועים בחוק ביחס לחיפוש ותפיסה של מחשבים. במקרה כזה דוח בדיקת המחשב וניתוח מרכיביו ותכונותיו יינתן על ידי חוקר מחשב מיומן, וחוות הדעת באשר לטיב המכונה ולאופי משחקי ההימורים הנערכים באמצעותה תינתן על ידי נאמן מכונות משחק.